

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

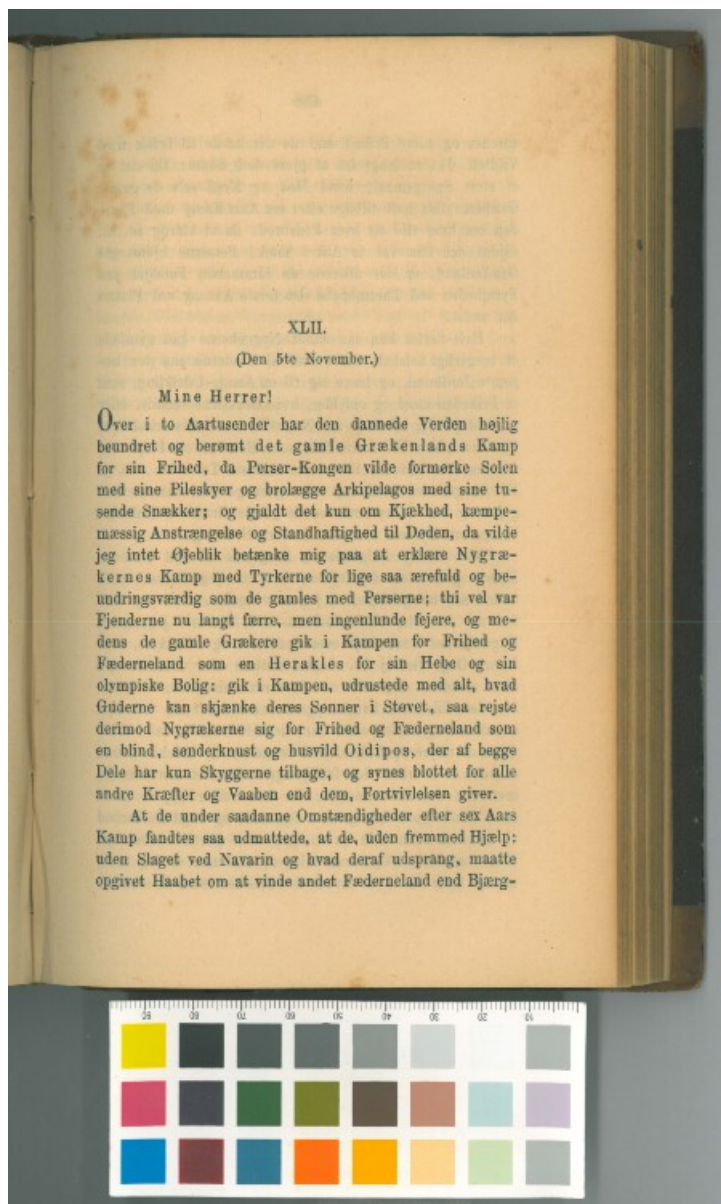
Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 407. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm12089/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

XLII.

(Den 5te November.)

Mine Herrer!

Over i to Aartusender har den dannede Verden højlig beundret og berømt det gamle Grækenlands Kamp for sin Frihed, da Perser-Kongen vilde formørke Solen med sine Pileskyer og brolægge Arkipelagos med sine tusende Snækker; og gjaldt det kun om Kjøekhed, kæmpemæssig Anstrængelse og Standhaftighed til Døden, da vilde jeg intet Øjeblik betænke mig paa at erklære Nygrækernes Kamp med Tyrkerne for lige saa ærefuld og beundringsværdig som de gamles med Perserne; thi vel var Fjenderne nu langt færre, men ingenlunde fejere, og medens de gamle Grækere gik i Kampen for Frihed og Fæderneland som en Herakles for sin Hebe og sin olympiske Bolig: gik i Kampen, udrustede med alt, hvad Guderne kan skjænke deres Søner i Støvet, saa rejste derimod Nygrækerne sig for Frihed og Fæderneland som en blind, senderknust og husvild Oidipos, der af begge Dele har kun Skyggerne tilbage, og synes blottet for alle andre Kræfter og Vaaben end dem, Fortvivlelsen giver.

At de under saadanne Omstændigheder efter sex Aars Kamp fandtes saa udmattede, at de, uden fremmed Hjælp: uden Slaget ved Navarin og hvad deraf udsprang, maatte opgivet Haabet om at vinde andet Fæderneland end Bjørg-

aasene, og mere Frihed end de dér havde til fælles med Vildtet, det er langt fra at gjøre dem Skam; thi det er et stort Spørgsmaal, hvad Mod og Kraft selv de gamle Grækere vilde haft tilbage efter sex Aars Kamp med Fjenden om hver Bid og hver Fodsbred, da vi klartig se, at, skjønt det kun var to Aar i Træk, Perserne hjemsogte Grækenland, er der allerede en himmelvid Forskjel paa Frygheden ved Thermopylæ det første Aar og ved Plataea det andet.

Hvis derfor kun saa sandt Nygrækerne kan gjenfode et borgerligt Selskab, der svarer til Minderne paa den berømte Jordbund, og hæve sig til en Aands-Udvikling, som er Friheden værd og opfylder, hvad Oraklerne spaaede, eller med ét [Ord]: udvikler kun Nygrækerne en Historieskriver lige saa udmærket i sin Tid, som Herodot og Polyb var i deres, da kan der ikke være mindste Trivl om, at jo Efterskægten vil tænke og tale og synge med samme Begjæstring om de ny som om de gamle Grækernes Frihedskamp, om Tyrkers som om Persers Nederlag.

Men dette: Følgerne og Frugterne af den forvovne Kamp og de store Opofrelser, de, maa jeg tilstaa, synes endnu saa ubetydelige, at jeg er værgeløs, naar jeg skal forsvare den tilsyneladende Partiskhed, hvormed jeg sætter Nygrækernes Daad højt over Spanieres og Polakkers, som i vore Dage vist ej har fået slettere eller udvortes opofret mindre. Jeg maa nemlig strax indrømme, at hverken den Tilstand, hvori Nygrækerne befandt sig ved Opstandens Begyndelse, eller den, de hidtil naade, var i mine Øjne de uhyre Opofrelser, Anstrængelser og Lidelser værd; saa det er hverken det forbigangne eller det nærværende, men ene det tilkommende, der kan retfærdiggjøre mine store Tanker om den græske Opstand; og hvad Sikkerhed vi end selv kan føle enten paa vore poetiske Fremsyn eller vore historiske Formodninger, saa maa vi dog taalmodig finde os i, at hvem der ikke ser med de samme

